പദ്മപുരാണമ്/ഖണ്ഡഃ 2 (ഭൂമിഖണ്ഡഃ)/ അധ്യായഃ 047

സപ്തചത്വാരിംശോഽധ്യായഃ

സുകലോവാച-

സുദേവാ ചാരുസർവാംഗീ താമുവാചാഥ സൂകരീമ് .

പശുയോനിം ഗതാ ത്വം ഹി കഥം വദസി സംസ്കൃതമ് 1.

ഏവംവിധം മഹാജ്ഞാനം കസ്മാദ്ഭൂതം വദസ്വ മേ .

കഥം ജാനാസി വൈ ഭർതുശ്ചരിത്രമാത്മനഃ ശുഭേ 2.

ശൂകര്യുവാച-

പശോർഭാവേന മോഹേന മുഷ്ടാഹം വരവർണിനി .

നിഹതാ ഖഡ്ഗബാണൈശ്ച പതിതാ രണമൂർധനി 3.

മൂർച്ഛയാഭിപരിക്ലിന്നാ ജ്ഞാനഹീനാ വരാനനേ .

ത്വയാഭിഷിക്താ യേനാഹം പുണ്യഹസ്തേന സുംദരി 4.

പുണ്യോദകേന ശീതേന തവ ഹസ്തഗതേന വൈ .

അഭിഷിക്തേ ഹി മേ കായേ മോഹോ നഷ്ടോ വിഹായ മാമ് 5.

യഥാ വിനാശം തേജോഭിരംധകാരഃ പ്രയാതി സഃ .

തഥാ തവാഭിഷേകേണ മമ പാപം ഗതം ശുഭേ 6.

പ്രസാദാത്തവ ചാർവംഗി ലബ്ധം ജ്ഞാനം പുരാതനമ് .

പുണ്യാം ഗതിം പ്രയാസ്യാമി ഇതി ജ്ഞാതം മയാ ശുഭേ 7.

ശ്രൂയതാമഭിധാസ്യാമി പൂർവം വൃത്താംതമാത്മനഃ .

യത്കൃതം തു മയാ ഭദ്രേ പാപയാ ദുഷ്കൃതം ബഹു 8.

കലിംഗാഖ്യേ മഹാദേശേ ശ്രീപുരംനാമ പത്തനമ് .

സർവസിദ്ധിസമാകീർണം ചതുർവർണനിഷേവിതമ് 9.

വസതി സ്മ ദ്വിജഃ കോപി വസുദത്ത ഇതി ശ്രുതഃ .

ബ്രഹ്മാചാരപരോനിത്യം സത്യധർമപരായണഃ 10.

വേദവേത്താ ജ്ഞാനവേത്താ ശുചിമാൻഗുണവാന്ധനീ .

ധനധാന്യസമാകീർണഃ പുത്രപൗത്രൈരലംകൃതഃ 11.

തസ്യാഹം തനയാ ഭദ്രേ സോദരൈഃ സ്വജനബാംധവൈഃ .

അലംകാരൈസ്തു ശൃംഗാരൈർഭൂഷിതാസ്മി വരാനനേ 12.

സുദേവാനാമ മേ താതശ്ചകാര സ മഹാമതിഃ .

തസ്യാഹം ദയിതാ നിത്യം പിതുശ്ചാപി മഹാമതേ 13.

രൂപേണാപ്രതിമാ ജാതാ സംസാരേ നാസ്തി താദൃശീ .

രൂപയൗവനഗർവേണ മത്താഹം ചാരുഹാസിനീ 14.

അഹം കന്യാ സുരൂപാ വൈ സർവാലംകാരശോഭിതാ .

മാം ച ദൃഷ്ട്വാ തതോ ലോകാഃ സർവേ സ്വജനവർഗകാഃ 15.

മാമേവം യാചമാനാസ്തേ വിവാഹാർഥേ വരാനനേ .

യാചിതാഹം ദ്വിജൈഃ സർവൈർന ദദാതി പിതാ മമ 16.

സ്നേഹാച്ചൈവ മഹാഭാഗേ മുമോഹ സ മഹാമതിഃ .

ന ദത്താഹം തദാ തേന പിത്രാ ചൈവ മഹാത്മനാ 17.

സംപ്രാപ്തം യൗവനം ബാലേ മയി ഭാവസമന്വിതമ് .

രൂപം മേ താദൃശം ദൃഷ്ട്വാ മമ മാതാ സുദുഃഖിതാ 18.

പിതരം മേ ഉവാചാഥ കസ്മാത്കന്യാ ന ദീയതേ .

ത്വം കസ്മൈ സുദ്വിജായൈവ ബ്രാഹ്മണായ മഹാത്മനേ 19.

ദേഹി കന്യാം മഹാഭാഗ സംപ്രാപ്താ യൗവനം ത്വിയമ് .

വസുദത്തോ ദ്വിജശ്രേഷ്ഠഃ പ്രത്യുവാച ദ്വിജോത്തമഃ 20.

മാതരം മേ മഹാഭാഗേ ശ്രൂയതാം വചനം മമ .

മഹാമോഹേനമുഗ്ധോഽസ്മി സുതായാ വരവർണിനി 21.

യോ മേ ഗൃഹസ്ഥോ വിപ്രോ വൈ ഭവിഷ്യതി ശുഭേ ശൃണു .

തസ്മൈ കന്യാം പ്രദാസ്യാമി ജാമാത്രേ തു ന സംശയഃ 22.

മമ പ്രാണപ്രിയാ ചൈഷാ സുദേവാ നാത്ര സംശയഃ .

ഏവമൂചേ മദർഥേ സ വസുദത്തഃ പിതാ മമ 23.

കൗശികസ്യ കുലേ ജാതഃ സർവവിദ്യാവിശാരദഃ .

ബ്രാഹ്മണാനാം ഗുണൈര്യുക്തഃ ശീലവാൻഗുണവാഞ്ഛുചിഃ 24.

വേദാധ്യയനസംപന്നം പഠമാനം ഹി സുസ്വരമ് .

ഭിക്ഷാർഥം ദ്വാരമായാംതം പിതൃമാതൃവിവർജിതമ് 25.

തം ദൃഷ്ട്വാസമനുപ്രാപ്തം രൂപം വീക്ഷ്യ മഹാമതിഃ .

തം പ്രോവാച പിതാ ഏവം കോ ഭവാന്വൈ ഭവിഷ്യതി 26.

കിം തേ നാമ കുലം ഗോത്രമാചാരം വദ സാംപ്രതമ് .

സമാകർണ്യ പിതുർവാക്യം വസുദത്തമുവാച സഃ 27.

കൗശികസ്യാന്വയേ ജാതോ വേദവേദാംഗപാരഗഃ .

ശിവശർമേതി മേ നാമ പിതൃമാതൃവിവർജിതഃ 28.

സംതി മേ ഭ്രാതരശ്ചാന്യേ ചത്വാരോ വേദപാരഗാഃ .

ഏവം കുലം സമാഖ്യാതമാചാരഃ കുലസംഭവഃ 29.

ഏവം സർവം സമാഖ്യാതം പിതരം ശിവശർമണാ .

ശുഭേ ലഗ്നേ തിഥൗ പ്രാപ്തേ നക്ഷത്രേ ഭഗദൈവതേ 30.

പിത്രാ ദത്താസ്മി സുഭഗേ തസ്മൈ വിപ്രായ വൈ തദാ .

പിതൃഗേഹേ വസാമ്യേകാ തേന സാർധം മഹാത്മനാ 31.

നൈവ ശുശ്രൂഷിതോ ഭർതാ മയാ സ പാപയാ തദാ .

പിതൃമാതൃസുദ്രവ്യേണ ഗർവേണാപി പ്രമോഹിതാ 32.

അംഗസംവാഹനം തസ്യ ന കൃതം ഹി മയാ കദാ .

രതിഭാവേന സ്നേഹേന വചനേന മയാ ശുഭേ 33.

ക്രൂരബുദ്ധ്യാ ഹി ദൃഷ്ടോസൗ സർവദാ പാപയാ മയാ .

പുംശ്ചലീനാം പ്രസംഗേന തദ്ഭാവം ഹി ഗതാ ശുഭേ 34.

മാതാപിത്രോശ്ച ഭർതുശ്ച ഭ്രാതൄണാം ഹിതമേവ ച .

ന കരോമ്യഹമേവാപി യത്രയത്ര വ്രജാമ്യഹമ് 35.

ഏവം മേ ദുഷ്കൃതം ദൃഷ്ട്വാ ശിവശർമാ പതിർമമ .

സ്നേഹാച്ഛ്വശുരവർഗസ്യ മമ ഭർത്താ മഹാമതിഃ 36.

ന കിംചിദ്വക്തി മാം സോപി ക്ഷമതേ ദുഷ്കൃതം മമ .

വാര്യമാണാ കുടുംബേന അഹമേവം സുപാപിനീ 37.

തസ്യ ശീലം വിദിത്വാ തേ സാധുത്വം ശിവശർമണഃ .

പിതാമാതാ ച മേ സർവേ മമ പാപേന ദുഃഖിതാഃ 38.

ഭർത്താ മേ ദുഷ്കൃതം ദൃഷ്ട്വാ സ്വഗൃഹാന്നിർഗതോ ബഹിഃ .

തം ദേശം ഗ്രാമമേനം ച പരിത്യജ്യ ഗതസ്തതഃ 39.

ഗതേ ഭർതരി മേ താതഃ സംജാതശ്ചിംതയാന്വിതഃ .

മമ ദുഃഖേന ദുഃഖാത്മാ യഥാ രോഗേണ പീഡിതഃ 40.

മമ മാതാ ഉവാചൈനം ഭർതാരം ദുഃഖപീഡിതമ് .

കസ്മാച്ചിംതയസേ കാംത വദ ദുഃഖം മമാഗ്രതഃ 41.

വസുദത്ത ഉവാചൈനാം മാതരം മമ നംദനേ .

സുതാം ത്യക്ത്വാ ഗതോ വിപ്രോ ജാമാതാ ശൃണു വല്ലഭേ 42.

ഇയം പാപസമാചാരാ നിർഘൃണാ പാപചാരിണീ .

അനയാ ഹി പരിത്യക്തഃ ശിവശർമാ മഹാമതിഃ 43.

സമസ്തസ്യ കുടുംബസ്യ ദാക്ഷിണ്യേന മഹാമതിഃ .

മമായം സ ദ്വിജഃ കാംതേ സുദേവാം നൈവ ഭാഷതേ 44.

വസതേ സൗമ്യഭാവേന നൈവ നിംദതി കുത്സതി .

സുദേവാം പാപസംചാരാം സ വൈ പംഡിതബുദ്ധിമാൻ 45.

ഭവിഷ്യതി ത്വിയം ദുഷ്ടാ സുദേവാ കുലനാശിനീ .

അഹമേനാം പരിത്യജ്യ വ്രജാമി ഗൃഹവാസിനി 46.

ബ്രാഹ്മണ്യുവാച-

അദ്യ ജ്ഞാതം ത്വയാ കാംത സുതായാ ഗുണദൂഷണമ് .

തവ മോഹേന സ്നേഹേന നഷ്ടേയം ശൃണു സാംപ്രതമ് 47.

താവദ്വിലാഡയേത്പുത്രം യാവത്സ്യാത്പംചവാർഷികഃ .

ശിക്ഷാബുദ്ധ്യാ സദാ കാംത പുനർമോഹേന പോഷയേത് 48.

സ്നാനാച്ഛാദനകൈർഭക്ഷ്യൈർഭോജ്യൈഃ പേയൈർന സംശയഃ .

ഗുണേഷു യോജയേത്കാംത സദ്വിദ്യാസു ച തം സുതമ് 49.

ഗുണശിക്ഷാർഥംനിർമോഹഃ പിതാ ഭവതി സർവദാ .

പാലനേ പോഷണേ കാംത സംമോഹഃ പരിജായതേ 50.

സഗുണം ന വദേത്പുത്രം കുത്സയേച്ച ദിനേദിനേ .

കാഠിന്യം ച വദേന്നിത്യം വചനൈഃ പരിപീഡയേത് 51.

യഥാഹി സാധയേന്നിത്യം സുവിദ്യാം ജ്ഞാനതത്പരഃ .

അഭിമാനേച്ഛലേനാപി പാപം ത്യക്ത്വാ പ്രദൂരതഃ 52.

നൈപുണ്യം ജായതേ നിത്യം വിദ്യാസു ച ഗുണേഷു ച .

മാതാ ച താഡയേത്കന്യാം സ്നുഷാം ശ്വശ്രൂർവിതാഡയേത് 53.

ഗുരുശ്ച താഡയേച്ഛിഷ്യം തതഃ സിധ്യംതി നാന്യഥാ .

ഭാര്യാം ച താഡയേത്കാംത അമാത്യം നൃപതിസ്തഥാ 54.

ഹയം ച താഡയേദ്ധീരോ ഗജം മാത്രോ ദിനേദിനേ .

ശിക്ഷാബുദ്ധ്യാ പ്രസിധ്യംതി താഡനാത്പാലനാദ്വിഭോ 55.

ത്വയേയം നാശിതാ നാഥ സർവദൈവ ന സംശയഃ .

സാർധം സുബ്രാഹ്മണേനാപി ഭവതാ ശിവശർമണാ 56.

നിരംകുശാ കൃതാ ഗേഹേ തേന നഷ്ടാ മഹാമതേ .

താവദ്ധി ധാരയേത്കന്യാം ഗൃഹേ കാംതവചഃ ശൃണു 57.

അഷ്ടവർഷാന്വിതാ യാവത്പ്രബലാം നൈവ ധാരയേത് .

പിതുർഗേഹസ്ഥിതാ പുത്രീ യത്പാപം ഹി പ്രകുർവതീ 58.

ഉഭാഭ്യാമപി തത്പാപം പിതൃഭ്യാമപി വിംദതി .

തസ്മാന്ന ധാര്യതേ കന്യാ സമർഥാ നിജമംദിരേ 59.

യസ്യ ദത്താ ഭവേത്സാ ച തസ്യ ഗേഹേ പ്രപോഷയേത് .

തത്രസ്ഥാ സാധയേത്കാംതം സഗുണം ഭക്തിപൂർവകമ് 60.

കുലസ്യ ജായതേ കീർതിഃ പിതാ സുഖേന ജീവതി .

തത്രസ്ഥാ കുരുതേ പാപം തത്പാപം ഭുംജതേ പതിഃ 61.

തത്രസ്ഥാ വർദ്ധതേ നിത്യം പുത്രൈഃ പൗത്രൈഃ സദൈവ സാ .

പിതാ കീർതിമവാപ്നോതി സുതായാഃ സുഗുണൈഃ പ്രിയ 62.

തസ്മാന്ന ധാരയേത്കാംത ഗേഹേ പുത്രീം സഭർതൃകാമ് .

ഇത്യർഥേ ശ്രൂയതേ കാംത ഇതിഹാസോ ഭവിഷ്യതി 63.

അഷ്ടവിംശതികേ പ്രാപ്തേ യുഗേ ദ്വാപരകേ മഹാൻ .

ഉഗ്രസേനസ്യ വീരസ്യ യദുജ്യേഷ്ഠസ്യ യത്പ്രഭോ 64.

ചരിത്രം തേ പ്രവക്ഷ്യമി ശൃണുഷ്വൈകമനാ ദ്വിജ 65.

ഇതി ശ്രീപദ്മപുരാണേ ഭൂമിഖംഡേ വേനോപാഖ്യാനേ സുകലാചരിത്രേ.

സപ്തചത്വാരിംശോऽധ്യായഃ 47.
